

עפ"ג 64027/02/23 - פלוני נגד מדינת ישראל

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

עפ"ג 64027-02-23 פלוני נ' מדינת ישראל

בפני כבוד השופט שמואל בורנשטיין, אב"ד
כבוד השופט רמי חיימוביץ
כבוד השופט עמית מיכלס

המערער פלוני
נגד
המשיבה מדינת ישראל

פסק דין

1. לפנינו ערעור על גזר דינו של בית המשפט השלום בכפר סבא בת"פ 26018-05-19 מיום 18/1/23 במסגרתו הורשע המערער, על פי הודאתו, בביצוע עבירות של פגיעה כשהעברין מזוין - עבירה לפי סעיף 335(א)(1) לחוק העונשין, התשל"ז-1977 ("חוק העונשין") ותקיפה וחבלה ממשית - עבירה לפי סעיף 382(א) לחוק העונשין.
2. על המערער נגזרו העונשים הבאים: מאסר בפועל של 14 חודשים; מאסר על תנאי של 12 חודשים למשך 3 שנים, בתנאי שלא יעבור עבירת אלימות מסוג פשע; מאסר על תנאי של 6 חודשים למשך 3 שנים, בתנאי שלא יעבור עבירת אלימות מסוג עוון.
3. כתב האישום המתוקן מתאר שרשרת אירועי אלימות שבהם היה מעורב המערער, יחד עם אחרים, כדלקמן:
 - א. ביום 4/5/19, עובר לשעה 00:30, שהה המערער יחד עם מ.ע', הקטין מ.ג., וא.ג' (להלן: "מ"), "הקטין" ו-"א", בהתאמה, בסמוך לפיצרייה שבקלנסואה (להלן: "המקום" או "בית העסק"). באותו המועד בשעה 00:30 או בסמוך לכך, שהה מ.ג. (להלן: "המתלונן") בתוך בית העסק.
 - ב. בהמשך, המערער הגיע למקום, והחלה להתנהל בינו לבין המתלונן שיחת חולין. באותן הנסיבות, על רקע שאינו ידוע במדויק, התעוררה חמתו של המערער עד אשר דחף את המתלונן באמצעות שתי ידיו, שלף חפץ חד מכיס מכנסיו, ודקר את המתלונן בכתפו השמאלית ובראשו מספר פעמים. בתגובה, ובכדי להתגונן מפני המערער, אחז המתלונן בכיסא פלסטיק שבמקום והדף באמצעותו את המערער.
 - ג. מיד ובסמוך הגיע למקום מוחמד, נטל כיסא, והכה באמצעותו מספר פעמים את המתלונן, אשר במטרה להתגונן מפניהם נטל כיסא אחר, והשליכו לעבר המערער ומוחמד. בהמשך לאותן

הנסיבות, הניף המערער את הסכין אל עבר המתלונן, תוך שניסה מספר פעמים לפגוע בפלג גופו העליון, עד אשר נפל המתלונן ארצה.

- ד. או אז, בעודו שרוע על הרצפה, המשיך המערער לדקור את המתלונן מספר רב של פעמים, בעוד האחרון ניסה להגן על גופו באמצעות כיסא, ובשעה שע'ז' (להלן: "ז'"), אשר עבד באותה העת במקום, ניסה להרחיק את המערער מהמתלונן. באותן הנסיבות, הצליח המתלונן לחלץ מידי של המערער את החפץ החד בו אחז, שבהמשך נלקח על ידי ז'.
- ה. בהמשך לאמור, ולאחר שלמקום הגיע הקטין, אחז המערער בידו של המתלונן, וגרר אותו על רצפת בית העסק בשעה שמוחמד בעט בו, ובעוד ז' ניסה להרחיק ממנו. בתגובה למעשיו ובמטרה להרחיקו ממנו, החל המתלונן לבעוט באמצעות רגלו השנייה ברגליו של המערער.
- ו. מיד ובסמוך, אחרים שזהותם ידועה, ביניהם אדהם שהגיע למקום, הצליחו להרחיק את המערער אל מחוץ לבית העסק. בהמשך לכך, ובסמוך לאחר שהמתלונן התרומם מהקרקע, הכה הקטין את המתלונן באמצעות מספר מכות אגרוף בראשו. בהמשך שב אדהם לתוך בית העסק, נטל כיסא, והניפו לעברו של המתלונן.
- ז. כתוצאה ממעשיו של המערער, נגרמו למתלונן חתך 2 ס"מ בקרקפת מעל מצחו, חתכים שטחיים בגפיים העליונות והתחתונות, ושפשוף קל בישבנו. כמו כן נגרמה למתלונן רגישות בצווארו, בחזהו, בידיו, ברגליו, ומכאוב בכתפו השמאלית ובראשו. הוא פונה באמצעות אמבולנס לבית החולים, ונזקק לטיפול רפואי בדמות חבישת החתכים, זריקת טטנוס, ומתן אנטיביוטיקה.
4. שני תסקירי שירות המבחן הוגשו בעניינו של המערער.
- בתסקיר הראשון מיום 9/2/22 צוין כי מדובר במי שנכון לשאת בתוצאות מעשיו, ושואף לקדם ולשקם את מצבו. שירות המבחן סבר כי העמדתו של המערער תחת צו מבחן למשך שנה, במסגרתו ישולב בטיפול בתחום האלימות, תפחית את הסיכון להישנות התנהגותו האלימה. נוכח חומרת העבירה ונוכח הערכה כי בעיתוי הנוכחי מאסר בפועל יכול לפגוע בהתפתחותו התעסוקתית, הלימודית ובמאמציו לשקם את מצבו, סבר שירות המבחן כי קיימת חשיבות להימנע מלהטיל על המערער מאסר בפועל והומלץ על הטלת ענישה מרתיעה בגבולות ברורים של מאסר בעבודות שירות, ענישה שתחדד עבורו את חומרת מעשיו והשלכותיהם ותציב לו גבול חיצוני מרתיע.
- בתסקיר השני מיום 14/12/22 צוין כי נוכח המוטיבציה של המערער ומחויבותו לשתף פעולה בהליך טיפולי, ההערכה היא כי המערער יכול להפיק תועלת מהשתלבותו בטיפול, כאשר ההתרשמות היא שהמערער מצוי בהליך של למידת לקחים והסקת מסקנות מהתנהגותו עוברת החוק. שירות המבחן חזר על המלצתו להעמיד את המערער בצו מבחן למשך שנה, בנוסף להטלת עונש בדמות מאסר בעבודות שירות.
5. לטענת ב"כ המערער שגה בית משפט קמא בגזר דינו ובהחמירו עם המערער וזאת בהתחשב בגילו הצעיר בעת ביצוע העבירות, השיקום המשמעותי שעבר והנזק שנגרם למתלונן, כמו גם בהתחשב במדיניות הענישה הנוהגת במקרים דומים ואף חמורים יותר.

לטענת ב"כ המערער שגה בית משפט קמא בקביעת מתחם הענישה, דהיינו מתחם שבין שנתיים לבין ארבע שנים, הגבוהה אף מהמתחם לו טענה המשיבה, כמו גם שגה בקביעת מידת החריגה מהמתחם משיקולי שיקום, וזאת בשעה שאין מחלוקת כי המערער אכן עבר הליך שיקומי וכי בשל כך יש מקום לחרוג מהמתחם. לטענתו, היה על בית המשפט ליתן משקל בכורה לגילו הצעיר של המערער, שהיה על סף קטינות בעת ביצוע העבירות, ולהליך השיקומי שעבר, כמו גם לחלוף הזמן מאז ביצוע העבירות, וזאת על פני מתן הבכורה לחומרת העבירות.

לפיכך, לשיטתו, נכון היה לחרוג במידה רבה יותר מהמתחם ולהטיל על המערער מאסר שניתן לרצותו בדרך של עבודות שירות, כהמלצת שירות המבחן.

6. לאחר שעיינו בגזר דינו של בית המשפט קמא ושמענו את טענות הצדדים, סבורים אנו כי אין לקבל את עתירתו של המערער להקל בעונשו ולהטיל עליו מאסר בדרך של עבודות שירות.

7. כפי שסבר, ובצדק, בית המשפט קמא, מדובר במעשי אלימות קשים ביותר בהן נקט המערער כלפי המתלונן, הכוללים דקירות חוזרות ונשנות בכל חלקי גופו, לרבות בראשו, ולרבות בעת היותו שרוע חסר אונים על הארץ. יש לזקוף לחובת המערער אף את העובדה כי תקף את המתלונן בצוותא חדא עם אחרים, באופן בו מעשי האלימות שבהם נקטו הם כנגד המתלונן, סייעו והעצימו את מעשי האלימות הקשים של המערער.

8. ואכן, וכפי שתואר בית משפט קמא בגזר דינו, המערער הוא זה שהחל את המסכת האלימה, והיה הדומיננטי בה. הדקירות שדקר המערער את המתלונן כווננו גם לאזורים בגופו שבהם איברים חיוניים. זאת עשה המערער מספר רב של פעמים. בנוסף, המערער פעם אחר פעם חתר למגע עם המתלונן, גם כאשר מעת לעת נותק המגע ביניהם, נוכח התגוננות המתלונן או התערבות אחרים. המערער דקר את המתלונן גם כאשר זה היה שרוע על הרצפה. אף לאחר שהחפץ החד נלקח ממנו, המשיך המערער לפעול באלימות כלפי המתלונן, בכך שגרר אותו על הרצפה, ובכך אפשר לאחר לבעוט בו. המערער חדל ממעשיו האלימים שלא מרצונו, אלא רק לאחר שאחרים הצליחו להרחיקו באופן סופי. למתלונן נגרמו מספר חבלות שאינן קלות יחסית, ותוצאות האירוע היו יכולות להיות קשות בהרבה, נוכח הדקירות הרבות ומיקום חלק מהן.

9. עיינו בפסיקה שהגיש ב"כ המערער, אך לא מצאנו כי יש בה כדי לסייע בידו, בעיקר מפני שאירועי האלימות שנדונו באותה פסיקה, אינם ברף הגבוה כדוגמת האירועים דנן. בסופו של יום, מתחם העונש שנקבע על ידי בית משפט קמא, בהתחשב בחומרת העבירות ונסיבותיהן, עולה בקנה אחד עם הפסיקה.

10. מכל מקום, ממילא אין למעשה מחלוקת בין הצדדים כי יש לחרוג מהמתחם לקולא מטעמי שיקום, כאשר השאלה היא באיזו מידה יש לחרוג מאותו מתחם. המערער סבור כי יש לחרוג מהמתחם כדי מאסר בדרך של עבודות שירות. המשיבה סבורה כי אין מקום למידה כזו של חריגה, וכי ראוי להשית על המערער, גם בהתחשב בשיקולי השיקום, מאסר תחת סורג וברית. בעניין זה דעתנו היא כדעת המשיבה, וכי נוכח חומרת העבירות, אין מקום לסיים את ההליך אלא בדרך של מאסר של ממש.

11. על הצורך להחמיר בעונשם של נאשמים הנוקטים באלימות, ובפרט אלימות הכוללת שימוש בנשק קר,

עמד בית המשפט העליון בע"פ 7475/14 מהדי נ' מדינת ישראל, פסקה 13 (25.12.2014). אמנם באותו מקרה הורשע הנאשם בעבירה לפי סעיף 333 לחוק, אולם הדברים שנאמרו שם יפים גם לענייננו. עוד נדגיש שעל אף שהדברים נאמרו לפני מספר שנים, כוחם עדין יפה בימנו אנו, ואולי אף ביתר שאת:

"בית משפט זה ציין לא אחת כי יש להילחם בנגע האלימות שפשט בארצנו וכי תרומתו של בית המשפט למלחמה זו הינה בהטלת עונשים מרתיעים ומשמעותיים שישקפו מסר מרתיע לעבריינים ולחברה כולה. לפיכך נקבע כי ככלל ענישה זו צריכה לכלול רכיב משמעותי של מאסר בפועל מאחורי סורג ובריח [...] מעין בפסיקת בית משפט זה בשנים האחרונות עולה כי קשת הענישה בעבירות אלימות, הנעשות תוך שימוש בנשק קר, היא רחבה ומגוונת, אך היא כוללת ברוב המקרים עונשי מאסר בפועל שנעים בין 18 ל-24 חודשי מאסר בפועל, ככל שהנאשם הודה במסגרת הסדר טיעון [...], ואף עונשי מאסר בפועל המגיעים לארבע שנות מאסר בפועל במקרים חמורים במיוחד".

12. באשר לעונש הסופי שיש להטיל על המערער, זקף בית המשפט קמא לזכותו את הודאתו במיוחס לו, המהווה נטילת אחריות, חסכון בזמן שיפוטי יקר, ומניעת הצורך מהמתלונן לשחזר בעדות את החוויות הקשות שעבר באירוע. כן זקף בית משפט קמא לזכותו את גילו הצעיר והעדר עבר פלילי. בעיקרו של דבר, נתן בית משפט משקל של ממש להליך הטיפול שיעבר המערער, וכך גם אנחנו.

13. לעניין ההליך הטיפולי התרשם בית משפט קמא מתסקירי שירות המבחן ומחוות הדעת הפרטיות, ולפיה ההליך הטיפולי לאורך זמן להשפיע משמעותית על המערער. בית משפט קמא סבר כי המערער, שהיה בן מעט יותר מ-18 שנים בעת האירוע, הוא היום אדם אחר לגמרי, עת בגר ורכש כלים של ממש כדי להתמודד עם דחפיו האימפולסיביים. בית משפט קמא אף נתן את דעתו להתייצבותו התעסוקתית והלימודית, כמו גם הליך הסולחה עם המתלונן, במסגרתו הסכים לשלם לו פיצוי של 20,000 שקלים. מטעם זה מצא בית משפט קמא לבטל את רכיב הפיצוי שהטיל על המערער בגזר דינו.

14. כמו בית משפט קמא אף אנו איננו מתעלמים מההליך השיקומי המשמעותי שעבר המערער. אולם, כפי שסבר בית משפט קמא, שיקום אינו חזות הכל, ויש להביא בחשבון אף את חומרת מעשי העבירות אשר להתרשמותו של בית משפט קמא, כמו גם, וכאמור, להתרשמותנו, הם ברף הגבוה.

15. מן המקובץ עולה כי לא שגה בית משפט קמא בגזר דינו, בעת שקבע כי חרף ההליך השיקומי, ולמרות שיש מקום לסטות מהמתחם מטעמי שיקום, יש להשית על המערער מאסר מאחורי סורג ובריח.

16. העונש הסופי שהטיל בית משפט קמא על המערער, הוא עונש מתאים והולם, ולא היינו מוצאים לנכון להתערב בו, אלמלא סברנו כי ראוי ליתן ביטוי נוסף - לפני משורת הדין ובלא שהדבר ישמש תקדים למקרים אחרים - להליך השיקומי המשמעותי שעבר המערער, ובעיקר - לעודדו להמשיך ולהתמיד בדרך השיקומית בה בחר לפסוע.

17. סוף דבר - אנו משיתים על המערער 12 חודשי מאסר וזאת חלף 14 חודשי המאסר שהוטלו עליו בבית משפט קמא. יתר חלקי גזר הדין יישארו בעינם.

ניתן היום, כ"ג אייר
תשפ"ג, 14 מאי 2023,
במעמד הצדדים.
שמואל בורנשטיין, שופט
אב"ד

עמית מיכלס, שופט

רמי חיימוביץ, שופט